Motion

1978/79:2508

av Hilding Johansson m. fl.
med anledning av propositionen 1978/79:112 om regionalpolitik

Regeringens förslag till regionalpolitiska åtgärder i propositionen 1978/79:112 är klart otillräckliga för norra delen av Älvsborgs län. De svarar inte mot de behov som föreligger.

För de fem dalslandskommunerna Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål innebär regeringens förslag en försämring i förhållande till både nuvarande stödmöjligheter och länsstyrelsens förslag. Enligt länsstyrelsen i P-län borde samtliga fem kommuner placeras i stödområde 4. Enligt regeringens förslag skall de tillhöra allmänt stödområde 3. Det har inom kommunerna funnits svåra sysselsättningsproblem under årtionden. För att ge människorna inom området trygghet i sysselsättningen fordras omfattande stödåtgärder även i fortsättningen. I ännu högre grad blir detta fallet om man vill åstadkomma en viss valfrihet i sysselsättningen. Det finns ett starkt begränsat antal företag inom vardera kommunen. Särskilt i Färgelanda och Mellerud är industrisysselsättningen i hög grad koncentrerad till ett fåtal företag. Möjligheterna till pendling är begränsade för invånarna i samtliga fem kommuner. Situationen inom samtliga kommuner svarar mot sysselsättningsutredningens kriterium på kommuner som skall hänföras till stödområde 4, nämligen att de har en begränsad och ensidig arbetsmarknad. Med en sådan placering i område 4 följer den nödvändiga stimulans som det innebär att för varje bestående nettoökning av antalet årsarbetare garanteras ett sysselsättningsstöd. Turistnäringen spelar en stor roll i Dalsland, och det har gjorts betydande ansträngningar för att utveckla den. Det vore otillfredsställande om den kunde stödjas först efter prövning av regeringen i varje enskilt fall, vilket blir fallet med en placering i stödområdesgrupp 3. Vi anser att flera skäl talar för att de nämnda fem kommunerna placeras i områdesgrupp 4.

Herrljunga kommun har av länsstyrelsen i P-län getts samma ställning som kommunerna i Sjuhäradsbygden. Regeringen har i sitt förslag fört Borås och andra Sjuhäradskommuner till övrigt stödområde I men icke tagit med Herrljunga kommun. Denna kommun är dock till sin allmänna karaktär och sin näringslivsstruktur att jämställa med övriga kommuner som av regeringen föreslagits skola placeras i övrigt stödområde I. Näringslivet är mycket svagt utvecklat. Tekoindustrins tillbakagång har fått betydande konsekvenser för kommunen. Även andra industrier, som Fåglaviks glasbruk, har lagt ned sin verksamhet. Ett betydande antal arbetstillfällen har gått förlorade genom Herrljungas minskade roll som knutpunkt inom trafikväsendet. Det är enligt vår mening helt felaktigt att utesluta Herrljunga kommun ur

stödsystemet. Den bör få samma ställning som Borås och andra Sjuhäradskommuner.

Lilla Edets kommun har inte heller tagits med i regeringens förslag. Länsstyrelsen hade föreslagit en placering i stödområde 2. Kommunen har ett mycket ensidigt näringsliv med problem inom den dominerande industribranschen. Skogsindustrin sysselsätter den övervägande delen av befolkningen. Inte mindre än 79,3 % av de anställda inom tillverkningsindustrin arbetar inom pappers- och massagruppen. Några av dessa industrier brottas med stora svårigheter. Den enda mera betydande industrin utanför pappers- och massaområdet, Lödöse Varf, håller på att bantas ned. Kommunen har svåra problem, och dessa är inte enbart tillfälliga. Det krävs långsiktiga åtgärder för att klara dem. Kommunen har främst en sådan ensidighet i sysselsättningsmöjligheterna att den inte kan ge invånarna den trygghet och valfrihet i sysselsättningen som regionalpolitiken syftar till. Därför bör den såsom länsstyrelsen föreslagit hänföras till övrigt stödområde 2.

Utöver de regionalpolitiska åtgärder som behandlas i propositionen fordras för norra delen av Älvsborgs län vissa branschvisa näringspolitiska insatser. De gäller främst bilindustrin, varven, skogsindustrierna, textilindustrin och flygindustrins omställning till civil produktion. I samtliga fall gäller det sysselsättningen för ett mycket stort antal människor inom området. På grund av näringslivets struktur kan det också bli nödvändigt med vissa punktvisa insatser för att klara omställningar.

Med hänvisning till det anförda föreslår vi

1. att kommunerna Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål inplaceras i allmänt stödområde 4,
2. att Herrljunga kommun får samma inplacering i övrigt stödområde som Borås kommun,
3. att Lilla Edets kommun placeras i övrigt stödområde 2.

Stockholm den 18 april 1979

HILDING JOHANSSON (s)

LARS-ÅKE LARSSON (s) WIVI-ANNE RADESJÖ (s)

RUNE JOHANSSON (s)
i Åmål